

INFORMATION TILL FÖRÄLDER
När ditt barn misstänks
vara utsatt för brott

Varför kommer ditt barn till förhör hos polisen och varför fick du inte veta något innan?

När en person som arbetar med barn och ungdomar är orolig för att ett barn far illa så är den personen skyldig att anmäla sin oro till socialtjänsten.¹

Vid misstanke om att barnet varit utsatt för brott i sin familj eller av någon som står familjen nära gör socialtjänsten en bedömning om en polisanmälan ska göras. De brott som det oftast handlar om är vålds- och sexualbrott.²

Socialtjänsten har rätt att avvakta med att tala om för vårdnadshavarna att en polisanmälan gjorts. En del kan uppleva sig förbigångna av att inte ha informerats. För barnets bästa är det ändå viktigt att socialtjänsten och vårdnadshavarna samarbetar.

Socialtjänsten och polisen har olika ansvarsområden

När det framkommer att ett barn utsatts för brott har socialtjänsten och polisen olika ansvarsområden. Socialtjänstens ansvar är att utreda barnets behov av stöd och skydd och det görs genom att en utredning inleds.³

Polisens uppgift är att utreda brott. Dessa utredningar kan pågå samtidigt men är oberoende av varandra. När en polisanmälan görs inleder polisen en förundersökning.⁴

1. 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen
2. 3, 4 och 6 kap. Brottsbalken.
Övriga brott som kan inbegripas är brott mot lagen om förbud mot könsstympning.
3. 11 kap. 1, 2 §§ Socialtjänstlagen
4. 23 kap. 1 § Brottsbalken.

Då råder förundersökningssekretess. Socialtjänsten berättar oftast inte för vårdnadshavarna om innehållet i den anmälan som gjorts till polisen då det annars finns risk att barnets berättelse påverkas.

Förhör med barnet

Det första förhöret med barnet hålls ofta utan att vårdnadshavaren får veta det i förväg. Det är för att barnet har rätt att lämna sin berättelse till polisen utan påverkan från någon. Det är också viktigt för att du som vårdnadshavare inte ska bli beskylld för att ha påverkat barnet innan förhöret.

Förskole- eller skolpersonalens inblandning

Personal på ditt barns förskola eller skola blir ombedda av polisen att följa med som stöd till barnet. De är med som trygghet för att barnet inte bara ska träffa obekanta personer i en situation som kan kännas främmande. Personalen får inte vara med och lyssna på förhöret utan sitter i ett väntrum intill. De får ingen information om ärendet då det råder sekretess.

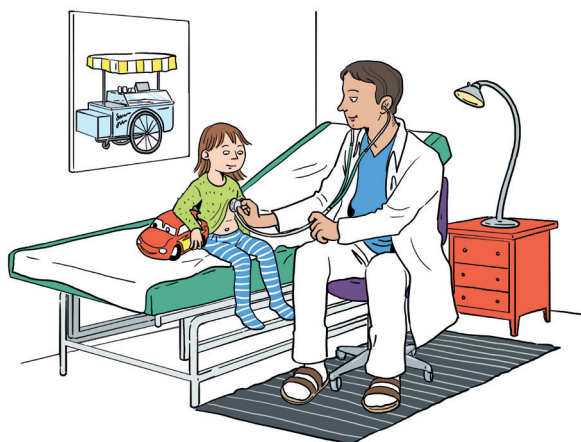
Personal från ditt barns förskola eller skola kan inte ställas till svars för det som andra myndigheter har bestämt kring ditt barn. De har inte fattat några beslut och kan inte svara på några av dina eventuella frågor kring polisens förundersökning eller socialtjänstens utredning. Det är därför viktigt att du istället tar en direktkontakt med de ansvariga på respektive myndighet om du har frågor.

Särskild företrädare för barn

Om någon av vårdnadshavarna är misstänkt för brottet kan ditt barn få en särskild företrädare. Tingsrätten fattar det beslutet och den som får uppdraget är en advokat, eller ett juridiskt ombud.

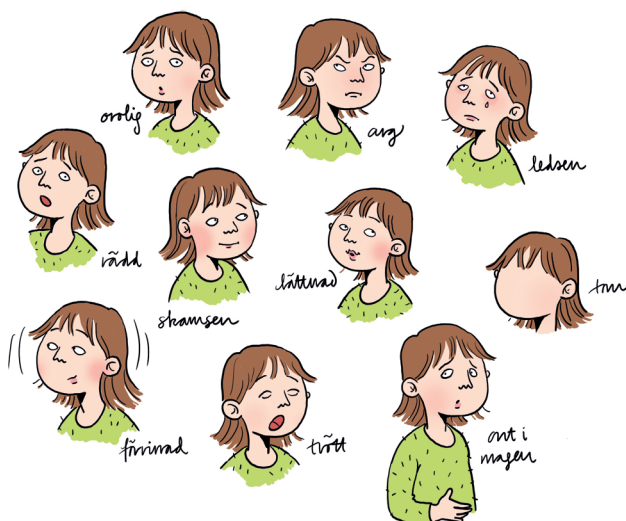
Den särskilda företrädaren tar över vårdnadshavarens ansvar i de delar som har med förundersökningen och rättegången att göra. Det är också den särskilda företrädaren som ger sitt tillstånd till att polisen håller förhör med ditt barn på ett lämpligt sätt.

Den särskilda företrädaren har också rätt att till exempel bestämma att barnet ska genomgå läkarundersökningar om det anses nödvändigt.

Krisstöd

När misstanke finns att ett barn varit utsatt för brott leder det ofta till starka känslor och reaktioner både hos barnet och hos omgivningen. Barn kan till exempel oroa sig för vad som ska hända dem eller andra familjemedlemmar, om någon kommer att bli arg på dem eller om de kommer att bli trodda. En del barn visar tydliga symtom på att inte må bra medan andra till synes verkar opåverkade.

För en förälder kan det uppstå en kris oavsett om man själv är misstänkt för brottet eller inte. En del reagerar genom att bli arga eller besvikna på barnet eller på hur professionella hanterat situationen. Många föräldrar oroar sig för hur deras barn mår eller har påverkats av det som hänt. I sådana situationer kan det vara viktigt att både barn och föräldrar får hjälp att prata om sina upplevelser och hantera reaktioner för att kunna gå vidare. Ibland räcker det med några samtal och ibland behövs stöd under en längre tid. Aktuell socialtjänst där barnet bor kan bistå med hjälp och stöd.

Fakta

Barn har många rättigheter. De finns sammanfattade i FN:s Barnkonvention.

Fyra grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

Artikel 2. Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3. Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6. Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12. Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör henne/honom. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Alla barn har rätt till information

Barn som utsätts för brott samt rätten till stöd och hjälp omnämns också särskilt i Barnkonventionen:

Artikel 19: Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare.

Artikel 34: Barnet har rätt att skyddas mot alla former av sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi.

Artikel 39: Barnet som blivit offer för vanvård, utnyttjande, försummelse, tortyr, väpnade konflikter eller annan omänsklig behandling har rätt till rehabilitering och social återanpassning. Sådan rehabilitering och sådan återanpassning skall äga rum i en miljö som befrämjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.

Information om Barnkonventionen kan du titta på:

<http://unicef.se/barnkonventionen>

Här kan du skriva ner viktiga kontakter:

Polisen: _____

Särskild företrädare/målsägandebiträde:

Åklagare: _____

Socialsekreterare: _____

Krisstöd/annat stöd: _____

Anteckningar:

Barnahus Skaraborg är ett samarbete mellan socialtjänsten i Skaraborg, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten och Regionen.

Hemsida: www.skovde.se/Socialt-stod1/Barnahus-Skaraborg

Vill du veta mer om brott mot barn:
www.jagvillveta.se

Vill du läsa mer om barns rättigheter:
www.unicef.se/barnkonventionen

Barnahus Skaraborg

Besöksadress:

Eric Ugglas plats 1

541 50 Skövde